

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **MUDr. D. B.**, bytom H., proti odporcom: **1/ Ing. J. Č., 2/ Ing. I. T., 3/ Ing. A. U., 4/ Ing. M. L., 5/ Ing. M. M., 6/ JUDr. M. J., 7/ JUDr. J. L., 8/ JUDr. A. B., 9/ Mgr. S. B., 10/ JUDr. J. P., 11/ JUDr. J. J., 12/ JUDr. Ľ. K., 13/ JUDr. D. T., o ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu.**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 18 C 4/200 a na Krajskom súde Trnava pod sp. zn 9 NcC 59/2010, o návrhu na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Trnave z prejednávania a rozhodovania veci, takto

r o z h o d o l :

1. Sudcovia Krajského súdu v Trnave JUDr. B. H., JUDr. K. S., Mgr. D. Č., JUDr. P. S., JUDr. K. B., **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 9 NcC 59/2010 (vec Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C 4/2007).

2. Sudcovia Krajského súdu v Trnave JUDr. E. B., JUDr. M. K., JUDr. M. S., JUDr. D. W., JUDr. J. K., JUDr. Ľ. J., JUDr. M. U., JUDr. I. I., JUDr. D. Š., JUDr. T. B., V. V., JUDr. V. T., JUDr. P. L., JUDr. R. F., JUDr. Ľ. B., ml., JUDr. A. J., JUDr. Ľ. S., JUDr. M. K., JUDr. I. J., JUDr. A. D., Mgr. F. B., JUDr. S. H., Mgr. J. M., Mgr. V. Z. **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn 9 NcC 59/2010 (vec Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C 4/2007).

O d ô v o d n e n i e

V konaní o ochranu osobnosti a priznanie nemajetkovej ujmy, ktorá je vedená na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 18C 4/2007 oznámili sudcovia tohto okresného súdu, že sú u nich dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, a JUDr. Ľ. B., poverený zastupovaním predsedu okresného súdu predložil spis na rozhodnutie

podľa § 16 ods. 1 O.s.p. Krajskému súdu v Trnave ako nadriadenému súdu, kde vec je vedená pod sp. zn. 9 NcC 59/2010. Pretože podľa oznámenia sudcov Krajského súdu v Trnave sú aj u nich dané dôvody vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí, bol spis krajským súdom postúpený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 O.s.p., teda posúdenie, či sudcovia Krajského súdu v Trnave sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ktorá je na tomto súde vedená pod sp. zn. 9 NcC 59/2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Trnave (§ 16 ods. 1 tretia veta O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcov krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to :

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k ním, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Sudcu možno vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie vecí pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie vecí nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať.

Nadriadený súd skúma nestrannosť sudcu z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho a objektívneho hľadiska; subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa ale musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Rozhodujúcim nie je to, ako sa nestrannosť sudcu iba niekomu (účastníkovi konania, ale aj samotnému sudcovi) subjektívne javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Sama skutočnosť, že sudca sa iba subjektívne domnieva, že sú u neho dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá preto ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Obava z nedostatku nestrannosti sudcu sa musí totiž zakladať na objektívnych, dostatočne závažných (a preskúmateľných) skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno pritom chápať tak, že čokoľvek, čo vrhá aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje, čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

Pokiaľ ide o existenciu takéhoto právne relevantného pomeru, sudcovia Krajského súdu v Trnave JUDr. B. H., JUDr. K. S., Mgr. D. Č., JUDr. P. S., vo svojich vyjadreniach existenciu okolnosti relevantnej v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. netvrdili. Skutočnosť, že JUDr. K. B. vo svojom vyjadrení uviedla, že sa cíti byť zaujatá, pretože sudkyňu Zdenku Zamecovú osobne pozná, príležitostne sa s ňou stretáva na akciách v rámci justičného prostredia, nie je z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. právne významná. Subjektívny názor menovanej sudkyne vyjadrujúci jej obavu, že by z tejto skutočnosti mohli vzniknúť pochybnosti o jej nezaujatosti,

nie je opodstatnený, lebo predmetná obava nie je ničím objektivizovaná. V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy (čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Súdnicstvo sa vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov (čl. 141 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Samotnú skutočnosť, že s menovanou sudkyňou sa stretáva na akciách v rámci justičného prostredia, nemožno považovať za dôvod vylučujúci bez ďalšieho menovanú sudkyňu z prejednávania a rozhodovania vecí. Vzťahy sudcov navzájom vykazujú vo všeobecnosti znaky čisto profesionálnosti a kolegiality, ktoré ešte samé osebe nezakladajú možnosť vzniku pochybností o ich nestrannosti, nezaujatosti alebo neobjektívnosti. Až v prípade, že ich vzájomný vzťah prerastie cez takto chápaný profesionálny rámec, stratí neutrálnu podstatu a nadobudne charakter bližšieho osobného vzťahu, môže byť takáto okolnosť dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí. V danom prípade ale sama JUDr. K. B. poprela, resp. ničím nepotvrdila, že by jej vzťah k Z. Z. v minulosti alebo v súčasnosti prerástol rámec kolegiality a nadobudol znaky priateľského vzťahu. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Trnave JUDr. B. H., JUDr. K. S., Mgr. D. Č., JUDr. P. S., JUDr. K. B., nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

Ostatní sudcovia Krajského súdu v Trnave JUDr. E. B., JUDr. M. K., JUDr. M. S., JUDr. D. W., JUDr. J. K., JUDr. Ľ. J., JUDr. M. U., JUDr. I. I., JUDr. D. Š., JUDr. T. B., V. V., JUDr. V. T., JUDr. P. L., JUDr. R. F., JUDr. Ľ. B., ml., JUDr. A. J., JUDr. Ľ. S., JUDr. M. K., JUDr. I. J., JUDr. A. D., Mgr. F. B., JUDr. S. H., Mgr. J. M., Mgr. V. Z. zhodne uviedli vo svojich písomných vyjadreniach, že sa cítia byť zaujatí pre priateľský vzťah k Z. Z., resp. označili také skutočnosti, z ktorých uvedený blízky vzťah vyplýva. Táto existencia blízkeho vzťahu k účastníkovi konania (priateľstva), teda vzťahu, ktorý je relevantný z hľadiska ustanovenia § 14 ods.1 O.s.p., zakladá dôvod, pre ktorý možno mať pochybnosti o nezaujatosti týchto sudcov. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku č. 2 tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 28.februára 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á. v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta